

NEDELJA

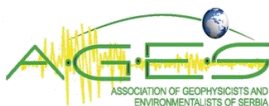
ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Američka potražnja podigla cene nafte

Shell demantovao Wall Street Journal: Nismo u pregovorima oko kupovine BP

Ruski gas će i dalje moći da ide Turskim tokom

Vlada Srbije traži novo odlaganje sankcija NIS-u

SADRŽAJ

NAFTA

- Ako se zatvori Ormuški moreuz: Nafta će skočiti više nego posle početka rata u Ukrajini..... [OVDE](#)
- Američka potražnja podigla cene nafte [OVDE](#)
- Saudijski prihodi od nafte najniži u 4 godine..... [OVDE](#)
- Shell demantovao WSJ: Nismo u pregovorima oko kupovine BP [OVDE](#)
- Tenzije na Bliskom istoku dižu cene prevoza tankerima [OVDE](#)
- Eni prodao udeo u Plentitudu za 2 milijarde evra [OVDE](#)
- Ruski eksperti: Blokada Ormuškog tesnaca diže barel na 120 USD..... [OVDE](#)
- Blokada Ormuškog tesnaca bila bi udarac azijskom snabdevanju naftom [OVDE](#)
- Transport LNG najskuplji u poslednjih 8 meseci [OVDE](#)
- Tramp: Kina može i dalje da kupuje naftu od Irana..... [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

- EU olabavila pravila za punjenje skladišta gasa [OVDE](#)
- Ruski gas će i dalje moći da ide Turskim tokom [OVDE](#)
- Orban pozvao EU da odustane od zabrane uvoza ruskog gasa [OVDE](#)
- Mađarska i Slovačka blokirale najnoviji paket sankcija EU Rusiji [OVDE](#)
- Cene gasa rastu zbog krize na Bliskom istoku [OVDE](#)
- Evo gde EU sve traži zamenu za ruski gas [OVDE](#)

Crude Oil Brent, JUN 27, 2025 – 04.00 GMT – 68.20 \$ oilprice.com

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

SADRŽAJ

REGION

Vlada Srbije traži novo odlaganje sankcija NIS-u	OVDE
Mali: Nadamo se najboljem za NIS	OVDE
Mađarska podržala zahtev Srbije za produženje licence NIS-u.....	OVDE
Bajatović: Srbija neće ostati bez gasa.....	OVDE
BIH: Prekinuto istraživanje i vađenje nafte na jedinom nalazištu.....	OVDE
Počela izgradnja gasne interkonekcije sa Grčkom.....	OVDE
Zbog novih mera slovenačke Vlade Petrol preti da zatvori prodajna mesta	OVDE
I MOL preispituje poslovanje u Sloveniji.....	OVDE
MOL gradi solarni park sa baterijama.....	OVDE

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

PREUZMI APLIKACIJU
ZA ANDROID TELEFON

UČLANI SE
BESPLATNO
ONLINE!

DO

6

din/l

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Ako se zatvori Ormuški moreuz: Nafta će skočiti više nego posle početka rata u Ukrajini

Tržište nafte ulazi u novu fazu neizvesnosti nakon što su se SAD pridružile ratu između Irana i Izraela, a stručnjaci upozoravaju da bi nafta mogla dostići trocifrene cene po barelu, prenosi **Seebiz**.

Investitori pažljivo prate reakciju Teherana na američke napade na njegova nuklearna postrojenja, a iranski ministar spoljnih poslova upozorava da njegova zemlja zadržava „sve opcije“ da odbrani svoj suverenitet.

„Postoji realan rizik da će tržište doživeti neviđene poremećaje u snabdevanju u narednim nedeljama, daleko teže od šoka cena nafte iz 2022. godine nakon rata u Ukrajini“, rekao je Saul Kavonic, viši energetska analitičar u MST Marqueea.

Iako je reakcija tržišta na američke napade bila manje agresivna nego pre nešto više od nedelju dana kada je Izrael pokrenuo vazdušni napad na Iran, posmatrači industrije veruju da najnoviji događaji uvode novu eru nestabilnosti za tržište nafte, posebno dok se čekaju potencijalne iranske kontramere.

Pretnje blokiranjem Ormuškog moreuza, nakon što je iranski parlament odobrio njegovo zatvaranje, dodatno su pojačale nervozu na tržištu.

Ovog puta, čini se drugačije, s obzirom na baraž raketa ispaljenih više od nedelju dana i sada direktno učešće SAD.

Moreuz, koji povezuje Persijski zaliv sa Arapskim morem, ključna je arterija za globalnu trgovinu naftom, sa oko 20 miliona barela nafte i rafiniranih proizvoda koji prolaze kroz njega dnevno. To je skoro petina globalnih isporuka nafte.

Ako Iran zatvori Ormuški moreuz, zapadne sile bi verovatno „direktno ušle u sukob“ pokušavajući da ga ponovo otvore, rekao je Kavonic za **CNBC**, dodajući da bi cene nafte mogle dostići 100 dolara po barelu i ponovo testirati maksimume iz 2022. godine ako zatvaranje traje duže od nekoliko nedelja.

„Čak i izvesni stepen poremećaja prolaza kroz moreuz, osim potpunog zatvaranja, mogao bi

dovesti do ozbiljnog povećanja cene nafte“, rekao je viši energetska analitičar.

Kavonicevo mišljenje dele i drugi stručnjaci iz industrije.

Američke i savezničke snage bi na kraju ponovo otvorile moreuz, ali ako Iran upotrebi svu svoju vojnu imovinu, sukob bi mogao „trajati duže nego poslednja dva Zalivska rata“, rekao je Bob McNally, predsednik Rapidan Energy grupe. A ako Iran odluči da nastavi da proizvodi ili transportuje energiju u Zalivu, imaće mogućnost da poremeti isporuke nafte i tečnog prirodnog gasa (LNG), što bi rezultiralo naglim skokom cena. „Dugotrajno zatvaranje ili uništavanje ključne energetske infrastrukture u Zalivu moglo bi da podigne cene sirove nafte iznad 100 dolara“, rekao je on.

Iako je postojala izvesna neizvesnost oko toga kako bi događaji na Bliskom istoku mogli uticati na snabdevanje naftom, Endi Lipov iz Lipov

Associates je primetio da trenutni događaji imaju drugačiju težinu.

On dodaje da bi nafta mogla da dostigne 100 dolara po barelu ako bi izvoz kroz Ormuški moreuz bio pogođen.

Američka potražnja podigla cene nafte

Cene nafte su u četvrtak porasle iznad 68 dolara na međunarodnim tržištima, jer su investitore ohrabрили znaci snažne potražnje u Sjedinjenim Državama.

U Londonu je cena barela bila 52 centa viša, na 68,20 dolara. U SAD, barel se trgovao za 65,59 USD po 67 centi višoj ceni u odnosu na ranije trgovanje.

Trgovce su ohrabрили znaci snažne potražnje za gorivom u Sjedinjenim Državama sredinom nedelje.

Zalihe sirove nafte pale su za 5,8 miliona barela prošle nedelje, saopštilo je Ministarstvo trgovine SAD. Analitičari su očekivali mnogo skromniji pad od oko 800.000 barela.

Zalihe benzina su takođe pale za 2,1 milion barela, što je znatno iznad očekivanja.

Podaci ukazuju na jaču potražnju u letnjoj sezoni vožnje u SAD nakon slabog početka, rekli su analitičari ANZ-a.

Investitori nastavljaju da prate situaciju na Bliskom istoku i primirje između Irana i Izraela, ali pažnja se postepeno prebacuje na makroekonomske podatke i na ponudu i potražnju, dodao je Tamas Varga iz PVM-a.

U sredu je Tramp takođe nagovestio da bi mogao da ublaži sankcije iranskoj nafti.

U nekoliko „talasa“, Tramp je uveo sankcije nezavisnim kineskim rafinerijama koje kupuju iransku naftu i lukama koje je pretovaruju.

Izaslanik američkog predsednika za Bliski istok Steve Witkoff rekao je za CNBC da je izjava o kineskoj kupovini iranske nafte „bila signal Kini da

lako bi pokušaj blokiranja Ormuškog moreza između Irana i Omana mogao imati ozbiljne posledice po širu ekonomiju, pretnje blokiranjem moreza su uglavnom bile retoričke, a stručnjaci kažu da je to fizički nemoguće učiniti.

Najbolji
razlog za
pauzu

DRIVE Cafe

Ekskluzivno na:

NIS GAZPROM

želimo da sarađujemo, ne želimo da povredimo vašu ekonomiju“.

Kina je glavni kupac iranske nafte, a Peking je dugo bio oštar kritičar Trampovih sankcija, napominje **Reuters**.

Organizacija zemalja izvoznica nafte (OPEC) je odvojeno objavila da je barel njenih članica u sredu pao za 72 centa na 67,99 dolara.

Saudijski prihodi od nafte najniži u 4 godine

U aprilu 2025. godine, prihodi Saudijske Arabije od izvoza nafte pali su na najniži nivo u skoro četiri godine zbog pada cena ugljovodonika, objavio je **Bloomberg**, pozivajući se na statističku agenciju kraljevine.

Ispostavilo se da su prihodi od prodaje sirove nafte i rafinisanih proizvoda pali na 16,5 milijardi dolara. To je oko 21 odsto niže u odnosu na isti period prošle godine i 7 odsto niže nego u martu. Kako je agencija napomenula, cene su se srušile

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

u aprilu, a referentna nafta marke Brent pala je na najniži nivo u poslednje četiri godine nakon što je predsednik SAD Donald Tramp otkrio globalne trgovinske tarife. Nekoliko sati nakon te odluke, OPEC+ je šokirao trgovce objavom da će ubrzati proizvodnju nafte. Time su tržišta dobila

dvostruki udarac.

U aprilu 2025. godine, osam zemalja OPEC+ je premašilo svoj plan proizvodnje nafte za 475.000 barela dnevno. Glavni „prestupnik“ bio je Kazahstan. Ova postsovjetska republika je prekršila svoju kvotu za 413.000 barela dnevno.

Shell demantovao Wall Street Journal: Nismo u pregovorima oko kupovine BP

Kompanija Shell je negirala da je u pregovorima o kupovini BP-a nakon što je Wall Street Journal u sredu objavio da je naftni gigant u ranim fazama razgovora o preuzimanju svog britanskog rivala.

„Nema nikakvih razgovora. Kao što smo mnogo puta ranije rekli, snažno smo fokusirani na očuvanje vrednosti Shell-a kroz kontinuirani fokus na performanse, disciplinu i pojednostavljivanje“, rekao je portparol kompanije, prenosi **Reuters**.

Akcije BP-a su u sredu naglo porasle, jer su investitori reagovali na izveštaje da bi naftni gigant mogao biti preuzet.

Akcije BP-a su skočile za više od 10% na najviši nivo od 32,94 dolara nakon izveštaja u o ranoj fazi pregovora o preuzimanju BP-a. U izveštaju se, pozivajući se na ljude upoznate sa situacijom, navodi se da je dogovor daleko od izvesnog.

BP trenutno vredi 68 milijardi evra. Analitičari već dugo spekuliraju o preuzimanju kompanije, nakon niza razočaravajućih finansijskih rezultata, skepticizma prema njenim planovima za zelenu

energiju i previranja u menadžmentu koja su dovela do pada cene njenih akcija.

Kompanija je izgubila skoro trećinu svoje tržišne vrednosti u protekloj godini nakon što plan oporavka koji je predložio glavni izvršni direktor Murray Auchincloss nije uspeo da ubedi investitore da se BP može oporaviti od neuspelog pokušaja da postane kompanija sa nultom neto emisijom.

U međuvremenu, Shell čija je vrednost procenjena na više od 175 milijardi evra, zabeležio je rast cene akcije nakon što je njegov glavni izvršni direktor Vael Savan obećao da će proširiti svoj posao sa naftom i gasom, dok je kompanija ostvarila rekordne profite i značajne isplate akcionarima.

Savan je ranije ove godine bio primoran da negira glasine o Shellovim planovima da preuzme svog manjeg rivala, rekavši da je kompanija više zainteresovana za otkup sopstvenih akcija nego za kupovinu druge kompanije.

Tenzije na Bliskom istoku dižu cene prevoza tankerima

Cene prevoza nafte tankerima posale su zbog tenzija na Bliskom istoku. Brodovlasnici zahtevaju veće naknade za ukrcavanje u luke u Persijskom zalivu, nakon što su Sjedinjene Američke Države (SAD) pokrenule napade na Iran tokom vikenda, objavila je Londonska berza.

Tako je referentna cena za supertanker, koji prevozi dva miliona barela sirove nafte sa Bliskog istoka u Kinu, porasla 12 odsto, javio je **Bloomberg**.

Ta cena je sada dostigla ekvivalent od oko 76.000 dolara dnevno, što je najviše od marta 2023. godine. Kako se navodi, troškovi transporta nafte

više su nego udvostručeni otkako je Izrael prvi put ispalio rakete na Iran, i iznose 1,4 dolara po barelu.

S druge strane, brodovlasničke kompanije zahtevaju veće premije kako bi nastavile da dopuštaju svojim tenkerima plovību kroz Ormuški moreuz i Persijski zaliv.

Zajednički pomorski informacioni centar (JMIC), koji pokriva mornarice i trgovačke brodove, saopštio je da procenjuje povećan rizik od pretnje za brodarstvo, iako se za sada protoci nafte uglavnom nisu ugroženi.

Eni prodao udeo u Plentitudu za 2 milijarde evra

Italijanska energetska grupa prodala je 20% udela u kompaniji Plentitud koja se bavi obnovljivom energijom američkom menadžeru alternativnih investicija Ares Management Corp za oko 2 milijarde evra (2,3 milijarde dolara), prenosi **Reuters**.

Transakcija je deo dugoročne strategije italijanske grupe da pronađe partnere za zajednički razvoj poslovanja i sledi prodaju 10% udela u Plentitudu švajcarskom investicionom fondu Enerdži Infrastruktura Partners.

Ruski eksperti: Blokada Ormuškog moreuza diže barel na 120 USD

Dmitrij Kasatkin, partner u kompaniji Kasatkin Konsalting, rekao je za **TASS** da bi moguće zatvaranje Ormuškog moreuza bio najznačajniji geopolitički šok za tržišta nafte i gasa u poslednjim decenijama.

„Čak će i kratkoročna blokada izazvati nagli skok cena. Cena nafte u slučaju potpune i dugotrajne blokade mogla bi privremeno da pređe 120 dolara po barelu Brenta, posebno ako se prekinu sve isporuke (ne samo sirove nafte, već i kondenzata i naftnih derivata). To će biti uzrokovano ne toliko stvarnim deficitom, koliko panikom na tržištu, protokom spekulativnog kapitala i rastom premija rizika“, rekao je on. „Umereniji scenario sa delimičnom destabilizacijom (na primer, blokiranje za pojedinačne brodove) mogao bi da podigne cenu nafte na raspon od 90-100 dolara po barelu.“

Šef analitičkog centra Mind Money, Igor Isajev, takođe je dozvolio kratkoročni porast cena nafte u slučaju zaoštavanja sukoba između Irana i Izraela. Prema njegovim rečima, zaoštavanje konfrontacije između ove dve zemlje stvara ozbiljnu pretnju stabilnosti globalnog tržišta nafte. „Kao odgovor na ove geopolitičke događaje, cene nafte su već porasle za 28% u odnosu na svoje godišnje minimume i, po mom mišljenju, dalji razvoj situacije u negativnom smeru može dovesti do još oštrijeg kratkoročnog skoka cena - do 100 dolara i više“, naglasio je stručnjak.

Pored toga, Isajev je dodao da će iranska blokada Ormuškog moreuza dovesti do povećanja troškova globalnog tankerskog prevoza zbog potrebe da se on preusmeri na duže i skuplje rute, kao i do povećane ekonomske nestabilnosti i inflacije. „Međutim, cena nafte na duži rok će i dalje zaostajati za inflacijom. Geopolitički lokalni

događaji mogu podići cene na kraći rok, ali bi bilo prerano govoriti o dugoročnim globalnim izgledima u ovoj fazi“, primetio je.

Kasatkin je skrenuo pažnju na činjenicu da je praktično nemoguće brzo nadoknaditi izgubljene količine zaliha sirovina u slučaju zatvaranja Ormuškog moreuza. „Saudijska Arabija i UAE teoretski mogu da transportuju deo nafte zaobilazeći moreuz putem cevovoda ISTOK-ZAPAD (kapaciteta do 5 miliona barela dnevno), ali to nije dovoljno. SAD imaju veoma ograničen potencijal za rast proizvodnje, logistika i infrastruktura neće dozvoliti brzo povećanje proizvodnje. Izvoznici LNG-a, poput SAD i Australije, rade blizu maksimalnog kapaciteta.

Zalihe u skladištima u Evropi i Kini će delimično ublažiti posledice, ali samo na ograničeno vreme“, objasnio je stručnjak.

Isajev smatra da bi mogući poremećaji u isporuci nafte kroz Ormuški moreuz mogli omogućiti Rusiji da poveća svoj udeo na azijskom tržištu.

„Zemlje poput Indije, koje uvoze značajan deo sirove nafte kroz Ormuški moreuz, posebno su ranjive na poremećaje u isporuci. To će ih svakako podstaći da povećaju ulogu Rusije kao pouzdanog dobavljača energetskih resursa“, zaključio je stručnjak.

Blokada Ormuškog tesnaca bila bi udarac azijskom snabdevanju naftom

Azija kupuje više od četiri petine sve sirove nafte proizvedene na Bliskom istoku, a 90% te nafte prolazi kroz Ormuški moreuz, prenosi **Bloomberg**.

Kina dobija oko 14% svoje nafte iz Irana. Stvarni tokovi su verovatno veći, s tim da se deo uvoza iz Islamske Republike prikriva kao zalihe ne samo iz Malezije već i iz UAE i Omana.

Prekid ovih iranskih zaliha povećao bi potražnju za sirovom naftom koja se može utovariti na indijskoj strani moreuza, uključujući Oman i Murban iz Abu Dabija. Druge vrste koje bi mogle imati koristi od bilo kakve pretnje iranskim tokovima uključuju rusku ESPO i angolske vrste, piše Bloomberg.

Iran je glavni izvoznik lož ulja, međutim, prodaje uglavnom vrste sa visokim sadržajem sumpora koje se koriste za transport ili kao sirovina za

rafinerije. Većina ovih pošiljki završava na brodarskim čvorištima, uključujući Fudžejru u UAE, Singapur i Maleziju. Takozvano lož ulje direktnog toka, koje može zameniti sirovu naftu, obično se izvozi u relativno jednostavne rafinerije sa niskom maržom u Kini.

Kineski gigantski sektor plastike oslanja se na Iran za skoro četvrtinu svog uvoza tečnog naftnog gasa, koji se može koristiti za kuvanje i grejanje i prerađivati u petrohemikalije. Uvoz Kine je postao važniji nakon što je američka kupovina TNG-a opala.

„Ako bi došlo do potpunog obustavljanja isporuke iranskog TNG-a, ili čak, recimo, prepolovljenja prosečnih isporuka Kini, Kini bi ostalo malo smislenih alternativa“, rekla je Samanhta Hartke, šefica analize tržišta za Ameriku u kompaniji Vortexa.

Transport LNG najskuplji u poslednjih 8 meseci

Troškovi transporta LNG-a skočili su na najviši nivo u poslednjih osam meseci, jer brodovlasnici procenjuju rizike na Bliskom istoku i odlažu iznajmljivanje brodova, smanjujući raspoložive brodove, dok cenovni signali u Aziji favorizuju teret koji ide na pacifičko tržište, prenosi **Oilprice**. Cene prevoza i na Atlantiku i na Pacifiku skočile su na najviši nivo od oktobra 2024. godine, ali su atlantske vozarine bile mnogo veće, prema podacima kompanije Spark Commodities koje je citirao Reuters.

Spark Commodities je procenio da je dnevna cena za iznajmljivanje najčešćeg tipa broda za LNG na Atlantiku u ponedeljak bila 51.750 dolara dnevno. To je bio najviši nivo od 3. oktobra 2024. godine. Cena na Pacifiku je takođe skočila na najviši nivo od oktobra, na 36.750 dolara dnevno. Krajem prošle nedelje, cena prevoza u Atlantiku

porasla je na 50.000 dolara dnevno, što je najviše ove godine, jer se američka arbitraža za Aziju približava nivou rentabilnosti – arbitražni prozor za američke terete za Aziju počinje da se otvara, saopštila je kompanija Spark Commodities.

Otvorena američka arbitraža za severoistočnu Aziju podstiče isporuke iz američkih izvoznih postrojenja za tečni prirodni gas (LNG) ka azijskim kupcima, umesto ka Evropi. To zauzvrat povećava potražnju za teretom i povećava cene prevoza, prema Spark Commodities.

„Nedavno su rastuće premije JKM u odnosu na TTF kao odgovor na eskalaciju događaja na Bliskom istoku naglo podigle američke cene rentabilnosti, a cene prevoza su porasle uporedo sa ovim potezom“, rekli su analitičari cena robe, misleći na više azijske cene LNG-a u poređenju sa evropskim referentnim vrednostima.

Tramp: Kina može i dalje da kupuje naftu od Irana

Predsednik Sjedinjenih Američkih Država Donald Tramp izjavio je da Kina može da nastavi da kupuje iransku naftu nakon što su Izrael i Iran postigli sporazum o prekidu vatre, ali je Bela kuća odmah razjasnila da to ne znači ublažavanje američkih sankcija.

„Kina sada može da nastavi da kupuje naftu od Irana. Nadamo se da će kupovati i mnogo od SAD“, napisao je Tramp na mreži Truth Social, svega nekoliko dana nakon što je naredio bombardovanje tri iranska nuklearna postrojenja, prenosi **Reuters**.

Jedan visoki zvaničnik Bele kuće rekao je da Tramp ovim zapravo skreće pažnju na činjenicu da Iran do sada nije pokušao da zatvori Ormuški moreuz za tankere, što bi posebno pogodilo Kinu, najvećeg svetskog uvoznika iranske nafte.

„Predsednik i dalje poziva Kinu i sve druge zemlje da kupuju našu vrhunsku naftu umesto da uvoze iransku i time krše američke sankcije“, rekao je zvaničnik. Trampova izjava došla je odmah nakon

objave o prekidu vatre i poslala je dodatni signal za pad cena nafte, koje su u utorak opale za skoro šest odsto.

Bilo kakvo popuštanje u sprovođenju sankcija prema Iranu predstavljalo bi zaokret u američkoj politici, naročito nakon što je Tramp još u februaru najavio da ponovo uvodi „maksimalni pritisak“ na Iran u cilju svođenja iranskog izvoza nafte na nulu, zbog spornog nuklearnog programa i podrške militantima širom Bliskog istoka.

Trampova administracija je već uvela niz sankcija iranskim partnerima u Kini, uključujući nezavisne rafinerije poznate kao „čajnici“ i operatere lučkih terminala, zbog uvoza iranske nafte.

„Zeleno svetlo koje je predsednik Tramp dao Kini za nastavak kupovine iranske nafte signal je povratka labavijem pristupu u sprovođenju sankcija“, rekao je Skot Model, bivši operativac CIA, sada direktor energetske konsultantske firme Rapidan Energy Group.

PREUZMI MOL MOVE APLIKACIJU!

Pogodnosti nivoa koji postigneš
traju 12 meseci.

molmove.rs

EU olabavila pravila za punjenje skladišta gasa

Zemlje članice Evropske unije postigle su dogovor sa Evropskim parlamentom o ublažavanju pravila EU o punjenju skladišta gasa, nakon zabrinutosti da ranija pravila o tome rizikuju naduvavanje cena energije, prenosi **Reuters**.

Pravila EU o skladištenju gasa uvedena su 2022. godine kako bi se osiguralo da zemlje EU imaju rezervu skladištenog goriva tokom zime, nakon što je Rusija smanjila isporuke gasa nakon potpune invazije na Ukrajinu, što je dovelo do skoka cena gasa u Evropi.

Ali vlade su u aprilu podržale planove za ublažavanje pravila pre zime, zbog zabrinutosti da zahtev za punjenje skladišta do 90% kapaciteta do 1. novembra naduva cene, govoreći tržištu da evropski kupci moraju da kupe velike količine gasa pre ovog roka.

Sporazum omogućava zemljama članicama EU da postignu ovaj cilj punjenja od 90% u bilo kom trenutku između 1. oktobra i 1. decembra, uzimajući u obzir početak perioda povlačenja

zemalja članica. Kada se cilj od 90% ispuni, ne bi trebalo da se zahteva da se taj nivo održava do 1. decembra.

Države članice EU bi takođe trebalo da imaju mogućnost da odstupe do deset procentnih poena od cilja punjenja u slučaju teških tržišnih uslova, kao što su indikacije spekulacija koje ometaju isplativo punjenje skladišta.

„Evropskoj uniji su potrebne stabilne zalihe energije po pristupačnim cenama da bi napredovala. Skladištenje gasa je ključni doprinos našoj bezbednosti snabdevanja i stabilnosti tržišta. Takođe nas štiti od ruskog energetskeg oružja i manipulacije tržištem“, rekao je komesar EU za energetiku Dan Jorgensen.

„U trenutnom geopolitičkom kontekstu, ovaj sporazum pokazuje da je EU i dalje odlučna da zaštiti svoje građane i preduzeća od svakog rizika od poremećaja u snabdevanju i skokova cena“, dodao je.

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Ruski gas će i dalje moći da ide Turskim tokom

Zabrana uvoza ruskog gasa u Evropsku uniju neće se odnositi na gasovod Turski tok, iako prolazi kroz Bugarsku, prenosi **Eupravozato**.

Zakonodavni predlog Evropske komisije (EK) za postepeno ukidanje uvoza ruskog prirodnog gasa i LNG-a neće uticati na treće zemlje, u ovom slučaju zemlje kandidate za članstvo u EU regije Zapadnog Balkana (Srbija, Bosna i Hercegovina i Makedonija), koje ove energije dobijaju iz gasovoda Turski tok u Bugarskoj.

Portparolka EK, Anna-Kaisa Itkonen, rekla je da taj gasovod, u vlasništvu ruskog Gasproma, nije uključen u predlog zabrane jer ima veze sa carinskim zakonom EU, budući da prirodni gas iz Bugarske teče u zemlje koje nisu članice EU. Sve se to dešava i uprkos činjenici da ruski gas preko Srbije zatim stiže i do Mađarske, zemlje članice koja se protivi predlogu EK da se do 2027. prekine

uvoz ruskih energenata.

Evropska komisija predlaže postepeno odustajanje od ruskog gasa i zabranu potpisivanja novih ugovora o kupovini energenata na osnovu trgovinskih zakona.

Postojeći kratkoročni ugovori za uvoz preko gasovoda, kao i za uvoz tečnog gasa (LNG) moraju da budu privedeni kraju iduće godine, a za dugoročnije ugovore predviđeni datum okončan je 1. januara 2028.

Kao ustupak Slovačkoj i Mađarskoj, koje i dalje uvoze ruski gas, biće im odobreno izuzeće do 2027. postepeno izađu iz postojećih ugovora.

Uvoz ruskog gasa je pao na tek 19 odsto ukupnog uvoza tog energenta u EU sa oko 40 odsto početkom 2022. godine, kada je počeo sukob u Ukrajini.

Orban pozvao EU da odustane od zabrane uvoza ruskog gasa

Mađarski premijer Viktor Orban pozvao je Evropsku uniju da skine sa dnevnog reda predloženu zabranu uvoza ruskog gasa, zbog očekivanog porasta cena energenata nakon američkog bombardovanja Irana.

– Moramo se boriti sa daljim povećanjem cene energije. Ovo je ozbiljna pretnja. Stoga moramo da uklonimo briselske regulative i zabrane ruske energije. Imamo dovoljno problema s obzirom na negativan uticaj iransko-izraelskog rata oko cene energenata – rekao je Orban u snimku objavljenom na Fejsbuku, nakon njegovog

sastanka sa mađarskim Savetom odbrane, prenosi **Reuters**.

Evropska komisija je predložila pravno obavezujuću zabranu uvoza u EU ruskog gasa i tehničkog prirodnog gasa, do kraja 2027. godine, koristeći zakonske mere tako da planiraju da ne mogu da blokiraju članice EU Mađarska i Slovačka.

EU je do sada uvela sankcije na većinu uvoza ruske nafte, ali ne i na gas, zbog protivljenja Slovačke i Mađarske koje održavaju bliske veze sa Moskvom.

Mađarska i Slovačka blokirale najnoviji paket sankcija EU Rusiji

Mađarska i Slovačka blokirale su usvajanje najnovijeg paketa sankcija EU, protestujući protiv namere Brisela da zabrani kupovinu jeftinog ruskog prirodnog gasa i nafte, što bi uništilo energetska bezbednost Mađarske, saopštio je u ministar spoljnih poslova i trgovine Peter Sijarto. Ministar je na konferenciji za novinare nakon sastanka Saveta EU za spoljne poslove izvestio da je ovog puta vršen ogroman pritisak da se povećaju isporuke oružja i pomoći Ukrajini, da se usvoje nove sankcije i da se hitno pridruži EU, prenosi **444.hu**.

„Ukrajinski ministar spoljnih poslova lično je bio prisutan na početku sastanka, gde je zahtevao nove sankcije, više oružja i novca i zahtevao brzo pristupanje Ukrajine EU. Ukrajinski ministar spoljnih poslova zahtevao je da Evropska unija zabrani kupovinu nafte od Rusije, da više novca Ukrajini, pošalje više teškog naoružanja dugog dometa“, rekao je on. „Međutim, mi smo se svemu opirali. Pre svega, što se tiče više novca i više oružja: samo ove godine, Evropska unija je obezbedila 10 hiljada milijardi forinti kao podršku Ukrajini. A danas je rečeno da to nije dovoljno, da

kapacitet za tečni prirodni gas (LNG) povećati za oko 200 milijardi kubnih metara do 2028. godine, što je pet puta više od trenutnog uvoza ruskog gasa u EU“, obrazložila je EK.

Prema analizi, očekuje se da će globalne zalihe LNG-a značajno porasti do 2025. godine, sa 33 milijarde kubnih metara dodatnog kapaciteta u 2025. godini, više od 50 milijardi kubnih metara u 2026. godini, skoro 70 milijardi kubnih metara u 2027. godini i 50 milijardi kubnih metara u 2028. godini – ukupno 200 milijardi kubnih metara do 2028. godine. „Ukupno se očekuje da će oko 270 milijardi kubnih metara novih kapaciteta za izvoz LNG-a biti pokrenuto iz već odobrenih projekata između 2025. i 2030. godine. (..) Iako je malo verovatno da će neki od ovih projekata direktno snabdevati gasom Evropu, oni će osloboditi snabdevanje iz drugih delova sveta, što bi zatim moglo da opslužuje tržišta EU“, navodi se u

dokumentu.

Očekuje se da će gasno polje „Neptun Deep“ u Rumuniji proizvoditi 8 milijardi kubnih metara prirodnog gasa godišnje tokom prvih 10 godina rada, počev od 2027. godine. „Pored toga, kapacitet Transjadranskog gasovoda (TAP, koji isporučuje azerbejdžanski gas u Evropu preko Turske i Grčke - IF) biće povećan za 1,2 milijarde kubnih metara od 2026. godine, što će omogućiti povećanje uvoza gasa iz Azerbejdžana“, napomenula je EK.

EK smatra da je gasovodna infrastruktura EU za isporuku tečnog prirodnog gasa (TPG) zemljama potrošačima dovoljno razvijena, ali procenjuje dodatne infrastrukturne projekte kako bi se uklonila preostala uska grla, povećale mogućnosti za diverzifikaciju i dodatno ojačala bezbednost snabdevanja u Centralnoj i Jugoistočnoj Evropi.

Vlada Srbije traži novo odlaganje sankcija NIS-u

Vlada Srbije je pismom Kancelariji za kontrolu strane imovine (OFAC) Ministarstva finansija Sjedinjenih Američkih Država (SAD) podržala zahtev Naftne industrije Srbije (NIS) za produženje važeće dozvole za rad NIS-u za dodatnih 180 dana nakon 27. juna, kako bi se očuvala sigurnost snabdevanja naftom i naftnim derivatima u Srbiji i sprečile ozbiljne negativne posledice uvođenja sankcija po naše građane i privredu, saopštila je ministarka rudarstva i energetike, Dubravka Đedović Handanović.

- Danas su Evropa i svet možda i najviše do sada suočeni sa neizvesnostima na globalnom tržištu nafte i rastom cena od čak 20% u prethodne dve nedelje a sve zbog konflikta na Bliskom istoku. Dodatni poremećaji lanaca snabdevanja, u kombinaciji sa mogućim sankcijama NIS-u, mogli bi na najgori mogući način da ugroze energetske sigurnost Srbije i negativno utiču na naše građane ali i stanovnike čitavog regiona. O svemu tome smo informisali predstavnike američke administracije i zamolili za novo odlaganje sankcija, tj. produženje dozvole za rad NIS-a - izjavila je Đedović Handanović.

Mali: Nadamo se najboljem za NIS

U ovom času ne može da se kaže kakva će biti konkretna odluka američkog Ministarstva finansija kada je reč o sankcijama Naftnoj industriji Srbije (NIS), ali se nadam najboljem, izjavio je ministar finansija Siniša Mali, prenosi **Ekapija**.

- Do sada je dva puta odlagana primena sankcija i nadamo se da će zbog sveukupnih geopolitičkih

odnosa, a i rata između Izraela i Irana zbog kojeg je cena nafte otišla u nebesa odgovor biti pozitivan za NIS - kazao je ministar tokom obilaska Ekspa u Osaki.

Kako je naveo, razgovaraju predstavnici i ruske i američke strane.

- Mislim da je u interesu i jednih i drugih da i ovog puta bude pozitivan odgovor - istakao je on.

Mađarska podržala zahtev Srbije za produženje licence NIS-u

Mađarska je zvanično podržala zahtev Srbije za produženje licence kompaniji Naftna industrija Srbije (NIS), koju izdaje američka Kancelarija za kontrolu strane imovine (OFAC), saopštila je ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović na svom Instagram nalogu, prenosi **Ekapija**.

- Zahvalna dragom kolegi Peteru Sijartu i Vladi Mađarske na iskazanoj podršci kompaniji NIS i našoj zemlji. Ona potvrđuje strateško

partnerstvo i razumevanje između naših država u izazovnim vremenima - navela je ministarka.

Kako je istakla, Mađarska je jasno prepoznala ozbiljnost potencijalnih posledica koje bi poremećaj u radu NIS-a imao ne samo po tržište Srbije, već i po širi region.

- Verujem da će, uz ovakvu vrstu podrške, uspeti da se obezbedi dodatno vreme neophodno za uspostavljanje održivog i dugoročnog rešenja, koje će zaštititi interese građana i privrede ne

samo Srbije, već i čitavog regiona - poručila je Đedović Handanović.

Podsetimo, važeća dozvola NIS-u ističe 27. juna,

Bajatović: Srbija neće ostati bez gasa

Direktor „Srbijagasa Dušan Bajatović tvrdi da bi novi, dugoročni gasni ugovor sa Rusijom, trebalo da bude potpisan do 20. septembra, ali konačna formalizacija čeka odluke, vezane za obaveze Srbije prema Evropskoj uniji.

„Nije problem u tome šta treba da potpišemo, već u tome što postoje pravni i finansijski rizici, od mogućih sankcija, do troškova tranzita i isporuke. Do 20. septembra biće potpisan, ali moramo da sačekamo da vidimo kako ćemo da otvorimo tržište, a da zadržimo kontrolu“, rekao je Bajatović, gostujući na **RTS**, prenosi Beta.

Upozorio je da bi otvaranje gasnog tržišta, kako zahteva Brisel, moglo dovesti do toga da Srbijagas više ne bude garant snabdevanja.

„Ako dobijemo špekulativno tržište, može doći do manjka gasa, rasta cena i nesigurnosti za potrošače“, ocenio je on.

Dok Evropa razmatra zabranu uvoza ruskog gasa, Srbija, prema rečima Bajatovića, razmišlja o proširenju kapaciteta, otvaranjem još jednog skladišta u Tilvi.

Vlada Srbije usvojila je ovog meseca preventivni plan snabdevanja gasom koji, kako objašnjava Bajatović, predstavlja standardnu godišnju meru.

„Takav dokument sumira šta imate u zemlji – šta proizvodite, šta treba da uvozite, kakve su vam rezerve. Ako nema gasa, treba da bude mazut za elektrane“, naveo je Bajatović.

Ključnu ulogu u realizaciji tog plana ima, kako je rekao, „Srbijagas“, koji planira osnivanje novog nacionalnog skladišta u Tilvi, u okolini Beograda.

„Mi ćemo to projektovati na 350 do 500 miliona

a Vlada Srbije prethodno je uputila pismo podrške američkom OFAC-u uz zahtev za novo produženje licence ovoj energetske kompaniji.

LUKOIL

UVEK U POKRETU!

evra, jer skladište mora biti i komercijalno – da se puni i prazni. To bi, uz Banatski dvor, stvarno obezbedilo energetske sigurnost kada je u pitanju gas“, rekao je Bajatović.

Na evropskom nivou, u toku su pripreme za nova pravila o skladištenju, sa ciljem popunjenosti od 90 odsto između 1. oktobra i 1. decembra, a kako je rekao Bajatović, trenutno je popunjenost skladišta na nivou EU 55,7 odsto.

BIH: Prekinuto istraživanje i vađenje nafte na jedinom nalazištu

Preduzeće Jadran-Naftagas obavestilo je opštinu Šamac da prekida istraživanje i eksploataciju nafte u mestu Obudovac na području ove opštine, prenosi **Capital.ba**.

Inače, ovo je trenutno jedino aktuelno nalazište nafte u BiH, a saga oko ovog projekta traje skoro 15 godina.

Načelnik opštine Šamac Đorđe Miličević potvrdio je za Fokus informaciju o tome da ga je preduzeće Jadran-Naftagas Banjaluka obavijestilo da prekida istraživanje i eksploataciju nafte i to zbog uvedenih sankcija Ruskoj Federaciji i pada cene nafte na svetskom tržištu.

Inače, pomenuto preduzeće Jadran-Naftagas u

Banjaluci osnovali su 2011. godine Naftna inudstria Srbije i ruski Njeftegazinkor.

Jadran-Naftagas je još u septembru 2011. od Vlade RS dobio koncesiju na istraživanje i

korištenje ugljovodonika (sirove nafte i gasa) na celoj teritoriji RS. U 2013. godini prvi put su započeli geološki radovi na području Obudovca.

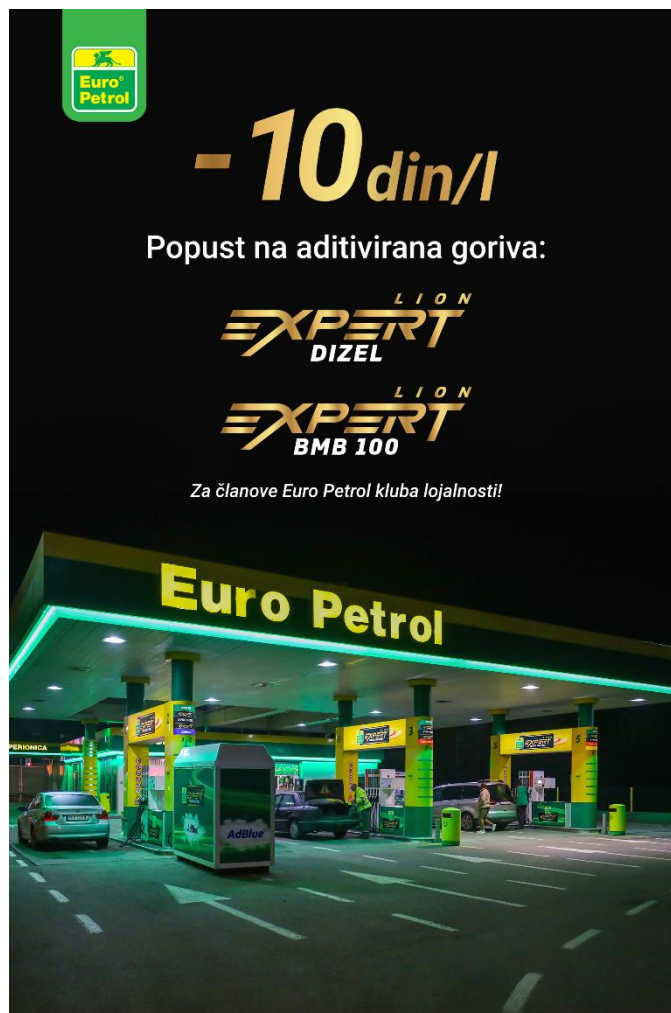
Počela izgradnja gasne interkonekcije sa Grčkom

Makedonski deo gasne interkonekcije sa Grčkom se intenzivno gradi. Premijer Severne Makedonije, Hristijan Mickoski, izjavio je da je izgradnja gasovoda do Grčke već počela. „Ovaj projekat smo stavili na ubrzani kolosek, sve smo ispravili sa novim rukovodstvom Noma Gasa (operatera sistema za transport gasa), tenderska dokumentacija je završena, ugovor sa izvođačem radova je potpisan i trenutno su u toku građevinski radovi, prenosi **energetika-net**.

Pored toga, najavljeno je da će izgradnja severne interkonekcije sa Srbijom početi veoma brzo, što bi Severnu Makedoniju stavilo na mapu tranzita gasa i učinilo je veoma važnom za snabdevanje gasom sa juga u Centralnu Evropu, odnosno iz terminala za tečni prirodni gas (TPG) u Aleksandrupolisu u Grčkoj ili iz drugih zemalja izvoznica gasa poput Azerbejdžana i Katara.

Gasna veza između Severne Makedonije i Srbije, za koju ne postoji tačan datum početka izgradnje, i pomenuta veza sa Grčkom stvorice gasovod koji će se protezati od Grčke preko Severne Makedonije i Srbije do Mađarske, Austrije i Centralne Evrope.

Sporazum o izgradnji makedonskog dela gasne interkonekcije sa Grčkom potpisan je prošlog meseca. Reč je o projektu od strateškog značaja za energetska budućnost zemlje i regiona. Gasovod će imati početni kapacitet od 1,5 milijardi kubnih metara gasa godišnje, sa mogućnošću proširenja na 3 milijarde kubnih metara godišnje. Očekuje se da će biti operativan

2027. godine. To je najveća investicija u makedonski energetski sektor u poslednjih 10 godina, a radove izvodi domaća kompanija Rapid Build.

Zbog novih mera slovenačke Vlade Petrol pretilo da zatvori prodajna mesta

Slovenački Petrol je preduzeo nekoliko mera zbog nove regulacije cena goriva. Prema rečima generalnog direktora kompanije Saše Bergera, odmah obustavlja sva razvojna ulaganja u Sloveniji, zamrzava isplate sponzorskih i donatorskih sredstava i preispitaće ugovore sa dobavljačima. Takođe najavljuje zatvaranje

određenih neprofitabilnih prodajnih mesta, prenosi **Poslovnih.hr**.

Berger je nedavno ponovo izrazio razočaranje novom regulativom o određivanju cena naftnih derivata, kojom je vlada proširila ranije važeću regulativu i uključila cene goriva na benzinskim stanicama na autoputevima i brzim putevima.

„Nova regulativa dodatno pooštava već neodrživ regulatorni okvir“, naglasio je. Prema Bergerovim rečima, operativni troškovi su približno tri puta veći na prodajnim mestima duž autoputeva, jer se moraju uzeti u obzir i drugi dodatni troškovi. Kako je dodao član uprave Marko Ninčević, duž autoputeva postoji 15 prodajnih mesta gde samo troškovi zakupa Darsu prelaze gornju dozvoljenu maržu.

Petrol već neko vreme upozorava da je glavna odrednica prodajne cene motornih goriva državni

porez. To je 60 odsto cene i, prema Petrolu, povećano je za 42 odsto za benzin i 35 odsto za dizel od 2023. godine, dok je gornja dozvoljena marža ostala praktično ista. Istovremeno, troškovi rada su povećani za 19 odsto, dodao je Petrol. Prema Petrolu, marža je samo sedam odsto od konačne cene, 33 odsto je nabavna cena goriva. Tvrdi da je Petrol sada efikasno primoran da prodaje gorivo ispod njegove pune cene koštanja.

I MOL preispituje poslovanje u Sloveniji

MOL procenjuje da nova regulacija cena goriva u Sloveniji predstavlja rizike za održivo funkcionisanje tržišta goriva i ugrožava sigurnost snabdevanja. Stoga će preispitati svoja planirana ulaganja i celokupno poslovanje u toj zemlji, prenosi **Energetika-net**.

„Naš cilj je da obezbedimo dugoročno pouzdano snabdevanje i kvalitetne usluge za slovenačke kupce. Međutim, trenutno nemamo drugog izbora nego da preispitamo naša planirana ulaganja i celokupno poslovanje u Sloveniji“,

navodi se u saopštenju koje je potpisao Mol Slovenija kao odgovor na novu slovenačku regulativu o određivanju cena naftnih derivata. Regulacija smanjuje maksimalno dozvoljenu maržu za već regulisane cene goriva i proširuje regulativu na benzinske pumpe na autoputevima i brzim putevima.

Dodali su da će nastaviti da se zalažu za dijalog kako bi se pronašlo dugoročno rešenje koje će biti prihvatljivo za kupce, donosiocima odluka i učesnike na tržištu.

MOL gradi solarni park sa baterijama

Solarna elektrana od 37,4 megavata i baterijski sistem za skladištenje energije (BESS) od 40 megavat-sati će omogućiti MOL-ovom naftnom i gasnom kompleksu u južnoj Mađarskoj da postane energetska nezavisniji, prenosi **Balkangreenenergynews**.

MOL Group je obeležio početak izgradnje solarnog parka sa BESS pogonom u okviru svog sistema Algyő u županiji Congrad-Čanad. Ova mađarska kompanija je istakla da je pametna

zelena tranzicija, kojom se smanjuje potrošnja energije iz eksternih izvora, ključni element njene strategije Shape Tomorrow.

Investicija će značajno doprineti energetska nezavisnosti navedenog naftno-gasnog kompleksa u južnoj Mađarskoj, unaprediti fleksibilnost snabdevanja električnom energijom i umanjiti emisije ugljen-dioksida na lokaciji za 13.000 tona godišnje, stoji u objavi.

WPC
ENERGY
SERBIA

**NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET**

NEDELJA NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
